

Lucrarea nr. 4 - Algoritmi de sortare și ordonare

Breviar teoretic

Un algoritm de sortare este o metoda prin care se aranjează elementele unui tablou într-o ordine precisă. Cele mai folosite tipuri de date în cadrul acestor metode de sortare sunt tipul de ordin numeric și tipul lexicografic. Eficiența metodelor de sortare este importantă deoarece se pune un mare accent pe optimizarea altor algoritmi (cum sunt algoritmi de căutare) care necesită sortarea tablourilor cu care lucrează, devenind astfel mai eficienți.

Dacă un algoritm realizează o sortare prin procedee complexe el poate avea o comportare avantajoasă, comportare mulțumitoare sau o comportare dezavantajoasă. Prin **complexitatea metodei (calculului)** se înțelege efectuarea operațiilor de comparare a valorii unui termen oarecare din tabloul de mărime n , cu celelalte n valori ale termenilor prezenți în cadrul aceluiași tablou. Pentru algoritmi de sortare eficienți funcția de comportare va fi $O(n \log n)$, iar cea mai dezavantajoasă comportare poate fi în cazul în care funcția de comportare este de $O(n^2)$. Comportarea ideală pentru un algoritm de sortare este $O(n)$.

Dintre cei mai cunoscuți algoritmi de sortare putem enumera:

1. Heap sort
2. Sortare prin numărare
3. Sortare prin inserare
4. Metoda Shell
5. Metoda bulelor - **Bubble Sort**
6. Quicksort
7. Sortare prin selecție
8. Sortare prin interclasare
9. Bucket sort (bin sort)
10. Radix sort

În cadrul acestei lucrări vor fi abordate câteva dintre acești algoritmi, realizându-se totodată și o scurtă prezentare a principiului de sortare specific respectivului algoritm prezentat.

I. Algoritmul Bubble Sort

Regulile acestui algoritm sunt extrem de simple:

1. Sunt comparate 2 valori.
2. Dacă cea din stânga este mai mare decât cea din dreapta se inversează locul lor.
3. Se continuă algoritmul cu o poziție la dreapta.

O reprezentare grafică a acestui algoritm, relativ la o mulțime de persoane este exemplificată în imaginile următoare:

Se reia compararea de $N-1$ ori, în cazul în care șirul are N locații.

Aplicatie. Creați un proiect nou BubbleSort și introduceți următoarele două clase:

```
class CreareSir
{
    private double[] a;
    private int NrElmts;

    public CreareSir(int max)
    {
        a = new double[max];
        NrElmts = 0;
    }

    public void introducelement(double value)
    {
        a[NrElmts] = value;
        NrElmts++;
    }

    public void afiseaza()
    {
        for(int j=0; j<NrElmts; j++)
            System.out.print(a[j] + " ");
        System.out.println("");
    }

    public void bubbleSort()
    {
        int out, in;
        for(out=NrElmts-1; out>1; out--)
            for(in=0; in<out; in++)
                if( a[in] > a[in+1] )
                    inverseazaPozitii(in, in+1);
    }

    private void inverseazaPozitii(int one, int two)
    {
        double temp = a[one];
        a[one] = a[two];
        a[two] = temp;
    }
}

class BubbleSortProgram
{
    public static void main(String[] args)
    {
        int maxSize = 100;
        CreareSir vector = new
            CreareSir(maxSize);
        vector.introducelement(77);
    }
}
```

```

        vector.introduelement(99);
        vector.introduelement(44);
        vector.introduelement(55);
        vector.introduelement(22);
        vector.introduelement(88);
        vector.introduelement(11);
        vector.introduelement(00);
        vector.introduelement(66);
        vector.introduelement(33);
        System.out.println("Sirul initial neordonat are urmatoarea forma");
        vector.afiseaza();
        vector.bubbleSort();
        System.out.println("Sirul ordonat are urmatoarea forma");
        vector.afiseaza(); }
}

```

Numărul total de comparații realizate în cadrul programului, pentru vectorul cu 10 componente este: $9+8+7+6+5+4+3+2+1$. În general, dacă N este numărul de elemente al vectorului support pentru componente, atunci numărul total de comparații este:

$$(N-1) + (N-2) + (N-3) + \dots + 1 = N*(N-1)/2$$

Aproximând destul de bine, putem considera că algoritmul face un total de $N^2/2$ comparații (acel -1 nu are mare importanță dacă N este destul de mare).

II. Sortarea prin selecție

Explicațiile legate de acest algoritm, vor fi prezentate cu referire directă la realizarea sortării prin selecție pentru a aranja elementele dintr-un sir (array) în ordine crescătoare. Algoritmul funcționează astfel:

- În cadrul colecției de date care urmează a fi sortate (initial, întreaga structură), găsește cel mai mic articol;
- Plasează acest articol în prima poziție (a structurii nesortate), înlocuind orice element care se afla deja acolo și muta elementul înlocuit la poziția celui mai mic articol;
- Secțiunea nesortată conține acum un element mai puțin (articolul tocmai considerat a fi cel mai mic și prin urmare, mutat);
- Continuă plasarea celui mai mic element nesortat în prima poziție până când toate datele au fost sortate.

Aplicatie: Creați un proiect nou *SelectionSort* și implementați următoarele clase.

```

class CreareSir
{private double[] a;
  private int NrElmts;

public CreareSir(int max)
  { a = new double[max];
    NrElmts = 0;
  }
}

```

```

public void introduement(double value)
    {
        a[NrElmts] = value;
        NrElmts++;
    }

public void afiseaza()
    {
        for(int j=0; j<NrElmts; j++)
            System.out.print(a[j] + " ");
        System.out.println("");
    }

public void selectionSort()
    {
        int out, in, min;
        for(out=0; out< NrElmts -1; out++)
            {
                min = out;
                for(in=out+1; in< NrElmts; in++)
                    if(a[in] < a[min] )
                        min = in;
                inverseazaPozitii(out, min); }
    }

private void inverseazaPozitii(int one, int two)
    {
        double temp = a[one];
        a[one] = a[two];
        a[two] = temp;
    }
}

class SelectionSortProgram
{
    public static void main(String[] args)
    {
        int maxSize = 100;

        CreareSir vector = new CreareSir(maxSize);
        vector.introduement(77);
        vector.introduement(99);
        vector.introduement(44);
        vector.introduement(55);
        vector.introduement(22);
        vector.introduement(88);
        vector.introduement(11);
        vector.introduement(00);
        vector.introduement(66);
        vector.introduement(33);
        System.out.println("Sirul initial neordonat are urmatoarea
forma");
        vector.afiseaza();
        vector.selectionSort();
        System.out.println("Sirul ordonat are urmatoarea forma");
        vector.afiseaza();
    }
}

```

Chiar dacă această metodă utilizează pentru comparare același număr de proceduri ca și sortarea bubble sort: $N*(N-1)/2$, avantajul acestei metode rezidă din faptul că numărul de schimbări de locuri, între

termenii șirului este mult mai mic decât în cazul anterior. Pentru cazul în care N este foarte mare, această din urmă metodă este net superioară din punct de vedere al reducerii timpului de execuție.

III. Sortarea prin inserare

Sortarea prin inserție este un algoritm caracteristic procedurilor de sortare care operează cu tablouri cu un număr mic de elemente.

Principial algoritmul operează astfel:

- tabloul este divizat în două părți - o parte sortată și o parte nesortată
- inițial, partea sortată conține doar primul element al tabloului, iar partea nesortată conține restul tabloului.
- cu fiecare pas, algoritmul ia primul element din partea nesortată și îl inserează în locul potrivit al părții sortate. Când partea nesortată nu mai are nici un element, algoritmul se oprește.

Aplicatie: Creați un nou proiect *InsertionSort* și implementați următoarele clase:

```
class CreareSir
{private double[] a;
  private int NrElmts;

public CreareSir(int max)
  { a = new double[max];
    NrElmts = 0;
  }

  public void introducelement(double value)
  {   a[NrElmts] = value;
      NrElmts++;
  }

  public void afiseaza()
  {   for(int j=0; j<NrElmts; j++)
      System.out.print(a[j] + " ");
      System.out.println("");
  }

  public void insertionSort()
  {
    int in, out;
    for(out=1; out<NrElmts; out++)
    {
      double temp = a[out];
      in = out;
      while(in>0 && a[in-1] >= temp)
      {
        a[in] = a[in-1];
        --in;
      }
      a[in] = temp;
    }
  }

  private void inverseazaPozitii(int one, int two)
  { double temp = a[one];
    a[one] = a[two];
    a[two] = temp;
  }
}
```

```

        a[two] = temp;
    }
}

class InsertionSortProgram
{
    public static void main(String[] args)
    {
        int maxSize = 100;
        CreareSir vector = new CreareSir(maxSize);
        vector.introduelement(77);
        vector.introduelement(99);
        vector.introduelement(44);
        vector.introduelement(55);
        vector.introduelement(22);
        vector.introduelement(88);
        vector.introduelement(11);
        vector.introduelement(00);
        vector.introduelement(66);
        vector.introduelement(33);
        System.out.println("Sirul initial neordonat are urmatoarea forma");
        vector.afiseaza();
        vector.insertionSort();
        System.out.println("Sirul ordonat are urmatoarea forma");
        vector.afiseaza();
    }
}

```

Aplicatie: Creați un proiect nou *SortarePersoane* și implementați următoarele clase.

```

class Persoana
{
    private String Prenume;
    private String Nume;
    private int varsta;

    public Persoana(String last, String first, int a)
    {
        Prenume = last;
        Nume = first;
        varsta = a;
    }

    public void afisarePersoana()
    {
        System.out.print(" Pren. persoanei: " + Prenume);
        System.out.print(" ,Numele persoanei: " + Nume);
        System.out.println(", Varsta: " + varsta);
    }

    public String preiaPrenume()
    {
        return Prenume;
    }
}

class CreareLista
{
    private Persoana[] a;
    private int nElems;
    public CreareLista(int max)
    {
        a = new Persoana[max];
    }
}

```

```

        nElems = 0;
    }

    public void inserarePersoana(String last, String first, int varsta)
    { a[nElems] = new Persoana(last, first, varsta);
      nElems++;
    }

    public void afisare()
    {
        for(int j=0; j<nElems; j++)
            a[j].afisarePersoana();
        System.out.println("");
    }

    public void Sortare()
    {
        int in, out;
        for(out=1; out<nElems; out++)
        {
            Persoana temp = a[out];
            in = out;
            while(in>0 && a[in-1].preiaPrenume().compareTo(temp.preiaPrenume())>0)
            {
                a[in] = a[in-1];
                --in;
            }
            a[in] = temp;
        }
    }
}

class SortarePersoane
{
    public static void main(String[] args)
    {
        int maxSize = 100;
        CreareLista arr = new
        CreareLista(maxSize);

        arr.inserarePersoana("Ionescu", "Alin", 24);
        arr.inserarePersoana("Ionescu", "Aladin", 59);
        arr.inserarePersoana("Silvestru", "Vasile", 37);
        arr.inserarePersoana("Anrdeescu", "Ivan", 37);
        arr.inserarePersoana("Stamate", "Dan", 43);
        arr.inserarePersoana("Popescu", "Ion", 21);
        arr.inserarePersoana("Popescu", "Ionut", 29);
        arr.inserarePersoana("Popescu", "Liviu", 72);
        arr.inserarePersoana("Anghelescu", "Lucia", 22);
        arr.inserarePersoana("Constantin", "Lavinia", 18);

        System.out.println("Inainte de sortare:");
        arr.afisare();
        arr.Sortare();
        System.out.println("Dupa sortare:");
        arr.afisare();
    }
}

```

Probleme propuse

Pentru proiectul BubbleSort

1. Modificați programul *BubbleSort* astfel încât să puteți calcula media aritmetică a elementelor șirului.

Pentru proiectul SelectionSort

1. Modificați programul *SelectionSort* astfel încât să puteți calcula media aritmetică a primei jumătăți a șirului ordonat, apoi media aritmetică a celei de-a doua jumătăți a șirului ordonat.

Pentru proiectul InsertionSort

1. Comentați acest program.
2. Ce rol are fiecare metodă introdusă?
3. Ce avantaje are această metodă de sortare comparativ cu celelalte?
4. Modificați programul astfel încât din folosirea ca argument a unei litere să puteți realiza sortarea prin una din cele 3 metode. Afișarea va fi diferită pentru fiecare din metodele de sortare utilizate.

Pentru proiectul SortarePersoane

1. Ce metodă de sortare folosește acest program?
2. Modificați programul utilizând toate celelalte metode de sortare.